

Viden om pasning og pleje er vejen til sunde rustfri roser som denne

NÅR ROSERNE RUSTER

Forkæl dine roser, og undgå angreb af rosenrust.

TEKST OG FOTO: MAGNUS GAMMELGAARD, GARTNERITEKNIKER OG PLANTEDOKTOR

Gammel kærlighed ruster ikke, siger man, men det kan kærligheden til havens roser godt gøre, hvis de år efter år skæmmes af rosenrust. Heldigvis kan du med det rigtige sortsvalg og den rigtige beskæring, pasning og pleje dyrke smukke roser uden rustangreb.

Rosenrust er nem at genkende. De gulorange rustpletter ses især på bladenes underside, men også stænglerne og

knopperne kan angribes. Enkelte pletter kan de fleste godt acceptere i haven, men ved kraftige angreb af rust reagerer planten ved at skille sig af med de angrebne blade. Resultatet kan være næsten bladløse planter allerede midt på sommeren.

Livet som rustsvamp

Som andre svampesygdomme har rosenrust et trådlignende svampevæv, kaldet hyfer, der vokser inde i rosenplanten.

Her suger den kraft fra plantens celler, hvilket går ud over rosernes vækstkraft. For at formere sig og overleve under ugunstige forhold danner svampen desuden rustsporer.

Det starter om foråret

Tidligt om foråret kan man på grene og nye skud finde de første orangefarvede sporer, når svampen er på det såkaldte skålruststadiet. Senere dannes de gul-

Angreb på rosenstængel.

Forebyg råd mod rosenrust

Vælg sunde rosenarter.
 Plant roser på en solrig vokseplads.
 Plant roser i en god muldrig og
 vandholdig jord.
 Gør gødning hele sæsonen i
 passende mængder.
 Undgå overgødskning med kvælstof.
 Vand midt på dagen, så bladene
 tør før inden natten.
 Beskær roserne, så der skabes lys og
 luft mellem planterne.
 Fjern angrebne blade, så snart du ser
 de første rustangreb.
 Fjern gamle blade om efteråret.
 Beskær roserne om foråret. Det
 fjerner overvintrende svampevæv.

Rosenblad med både
 gule sommersporer og
 mørke vintersporer.

Fjern de første blade med
 rust. Det begrænser
 angrebet.

Læs mere om rust på www.plante-doktor.dk/rosenrust.htm

Disse sommersporer. Disse sporer føres
 omkring med vinden. Er vejret gun-
 det vil sige regnfuldt med høj luft-
 fugtighed – spirer de hurtigt på bladene,
 og angrebet på planten og danner nye sporer.
 På sommeren vil man kunne se
 disse sporetyper på rosernes blade. Det er
 de gamle vintersporer, der er sorte og
 de nye sommersporer og i stand til at klare udtør-
 ring og frost.
 For at undgå disse vintersporer ikke være
 så lette at sikre en ny sæson
 mod rosenrust, kan rustsvampen også
 overleve som levende svampevæv i
 rustknopper eller i topknuder.

Robuste roser

Der er stor forskel på rosenarter og -sorter
 i deres modtagelighed over for rosenrust.
 Den bedste måde at undgå rosenrust

er ved at vælge sunde sorter. Men
 der kommer hele tiden nye spændende
 sorter til, og desværre er oplysninger om
 sorternes evne til at modstå rustangreb
 ofte sparsomme. En god måde at finde
 sunde sorter på er ved at besøge nogle af
 de mange rosenhaver, der findes i Dan-
 mark, og se på planternes løv. August er
 et godt tidspunkt til at studere rosen-
 sygdomme og sundhed på de specifikke
 sorter. Husk at spørge, om roserne er
 sprøjtet, inden du konkluderer, at en sort
 er sund nok til en plads i din have.

Bedst at forebygge

Dernæst er den bedste kur forebyggelse.
 Giver man sine roser optimale vækstbe-
 tingelser, minimerer man effektivt risi-
 koen for, at de bliver ramt af rosenrust.

En solrig vokseplads, vanding i

tørre perioder og godt med næring, især
 kalium uden at overdrive kvælstoftilførs-
 len, er det, der skal til. Det giver kraftige
 planter, der er modstandsdygtige over
 for svampesygdomme.

Står roserne på en solrig plads, tørrer
 bladene hurtigt efter en regnbyge. Det
 hindrer, at nye rustsporer kan spire.

Når skaden er sket

Er roserne allerede ramt, kan du gøre
 meget for at bremse angrebet. Fjerner du
 gamle rustangrebne blade om efteråret
 og de første angrebne blade om foråret,
 kan sygdomsudviklingen begrænses. Til-
 bageklipping om foråret fjerner desuden
 overvintrende svampemycelier i rosenens
 endeknopper.